

821.161.2
А-81

С1213041

В'ЯЧЕСЛАВ
ДУДАР

The book cover features a vertical split design. The left side has a red background with a grey mouse wearing a military cap and uniform. The right side has a white background with a soldier in full combat gear, including a helmet, goggles, and a rifle. The title is written in large, bold, red letters with black outlines, partially overlapping both images.

ШУРЯЧИЙ ГЕН

Люди, яких ти бачиш навколо, вже народилися
~~жорстокими~~ самовідданими

Розділ 10

1

Ближче до світанку мене зморив сон.

Радше це було важке забуття, ніж сон, у сирому підвалі, на голій землі. Голова потребувала відпочинку, можливості хоч на якийсь час забути все, що відбувалося навколо.

І я таки відключився і не чув, як випустили Паклю з Тюхою.

Коли я прокинувся, то не відразу зрозумів, чого бракує в нашій напівтемній в'язниці. Я підвівся і почав здивовано крутити головою.

— Їх випустили,— сказав Вуж, справивши малу нужду і накривши каструлю кришкою.

Він подивився на мене, сів на землю і важко зітхнув.

— Скінчилася вольниця,— з гіркою іронією виплюнув він.— Тепер чекаємо... Не треба було їх чіпати.

— Та пішов ти, Вуже! — прохрипів Маяк.— Усе одно здохнемо! Тільки здохнути можна по-різному. Можна дупи їм лизати — і здохнути...

— А можна вижити — і тоді зробити свою справу,— перебив його Вуж.— А можна здохнути точно, стовідсотково, на власне бажання! І не досягти нічого.

Він намагався кричати, але в нього не було для цього сили. Всі замовкли.

Тиша, що повисла в підвалі, пригнічувала. Я думав про слова Паклі, про те, що він обіцяв помститися.

— А ти що мовчиш? — запитав Маяк.

Я обернув голову в його бік. Він дивився на мене, й очі його виблискували. А може, це мені здалося.

— А як ми їх били, тварюк, — відповів я. — Як ми їм давали!

— Так, — відповів Маяк.

— І каструлю вони виносили, нікуди не поділися.

— Так! — у голосі Маяка чулася урочистість.

— І їжі вони брали стільки, скільки всі.

— Так!

— І гонор свій Пақля зменшив. Про дитинство розповідав, скаржився, як його, нещасного, ображали.

— Ось так завжди треба, — сказав Маяк. — Щоб із загального казана брали стільки, скільки належить.

— І за собою прибирали, а не перекладали на рабів.

— А хто нахабний, хто злодій — по руках.

— Так і буде!

— Буде! Недарма стільки людей у землю закопали!

— Недарма стільки пацанів без рук, без ніг залишилося!

— То чому ж ви відмовилися зробити з ними те, що вони хотіли зробити з нами? — запитав Маяк.

Спочатку це запитання збило мене з пантелику. Але я не міг змиритися, щось закипало в грудях, і я не став мовчати.

— Що ти верзеш! Займатися цим свинством, опускати-ся до їхнього рівня!

— Ти що — думаєш, мені цього хочеться? Мені приємно було б спустати з цієї тварюки штани? Ні, звісно, але так треба! Інакше з ними не можна!

— Я б такого не робив, — сказав я.

— Ось у цьому вся суть! — закричав Маяк. — У цьому й річ! Ми такі правильні, такі чистоплюї, в білих рукавичках

хочемо війну виграти! А вони, — він махнув рукою в бік дверей, — зроблять усе, що завгодно, лише б продавити своє. А ти нічого не доможешся від них, нічого!

— Доможуся...

— Чорта з два!

— Якщо виживу — доможуся!

— Порожня балаканина!..

Тут, немов у насмішку над нашими розмовами, над сумнівними мріями, дзвякнули ключі в замок, рипнули завіси іржавих дверей. Мені здалося, що рипнули вони голосніше, ніж зазвичай, зловісно, немов бездушне залізо віщувало біду.

Правда, що страх гірший від того, чого боїшся.

Скільки разів пролітали в голові підлі думки, що краще б убили відразу, ніж сидіти ось так і чекати нових тортур, нових страждань.

Першим до нас ввалився здоровань.

Маленький, схожий на пацюка, застиг у дверях, поправляючи автомат на грудях.

Здоровань приніс каструлю без кришки і поставив її на підлогу.

Це була їжа. Нам усього-на-всього принесли їжу в інший, ніж зазвичай, час. Почуття мої настільки загострилися, що я доволі швидко вловив незвичний, давно забутий запах.

Їжа пахла не так, як раніше.

Вона пахла краще. Вона пахла у сто разів краще, і цей аромат різонував мені ніздрі, слина пекучим потоком наповнила рот.

Крім того, каструля була більшого розміру.

— Жерить! — гаркнув здоровань і легенько пнув каструлю берцем. — Сьогодні у вас свято. Крім каші — і ковбаса,

і капуста, як на курорті. На роботу підете, тому жеріть, а то загнетесь.

Вилаявшись і сплюнувши, на негнучких ногах він вийшов з підвалу і грюкнув дверима.

2

Нас відвели на околицю міста. Тут було чутно, як працює стрілецька зброя, як іноді вибухає міна вісімдесят другого калібру або граната з РПГ.

По праву руч лежав приватний сектор, де зрідка з'являлися люди, які квапилися вирішити свої справи і забратися геть з очей. Дах на одному з будинків був розбитий. З-під уламків старого потемнілого шиферу стирчали гострі краї зламаних балок.

За приватним сектором, далі в степ, тяглися, чорніючи на тлі синього неба, схожі на єгипетські піраміди, безмовні творіння, що вийшли з земних надр,— терикони.

Ліворуч ішли склади і бази, низькі будови яких були обгороджені старими бетонними парканами.

Просто перед нами був степ, де-не-де прорізаний ярами, порослий чагарником і невисокими, згорбленими деревами, немов зелень теж ховалася від куль, не бажаючи висовуватися.

Нас повели ліворуч, повз паркан, у якому діри були залатані колючим дротом, обрізками дощок і взагалі будь-чим.

Ворота, що вели на територію цієї бази, були збиті з обрізків нефарбованих дощок і скріплені іржавою металеву смугою. Дощки ще не встигли потемніти, і було ясно, що металеві ворота, які висіли тут багато років, здали на брукт.

За воротами, немов спеціально підібраний під обстановку, стояв древній «москвич», неодноразово битий — частина капота і заднє крило були зашпакльовані цегляного кольору мастикою.

Біля відчиненого багажника машини метушився невисокий чолов'яга в яскраво-синій футболці з зображенням хмарочосів і в коротких шортах захисного кольору.

У нього були шмигливі припухлі очі, вузькі плечі та смішний живіт, що випирав глобусом, немов цей чолов'яга на сьомому місяці вагітності.

Догідливо привітавшись із нашим конвоєм, він глянув на нас. Ми являли собою жалюгідне видовище — з синцями, змарнілі до стану скелетів, із засохлими кривавими плямами на брудному камуфляжі.

І презирство, і погано прихована ненависть, і гидливість відбилися на його обличчі. Він став схожий на якусь мультяшну пересичену жабу, яка натрапила на дохлу муху.

Але тут він гордо випростав кволі плечі, від чого живіт його випнувся ще більше. На обрешклому обличчі його з'явилася маска важливості, що тільки додавало йому комічності.

Він немов хотів дати зрозуміти, що він безмірно величніший за нас і що нам навіть дивитися в його бік — небачена вільність.

Якби ми були в іншій ситуації, я б розсміявся.

Ще раз самовдоволено глянувши на нас, він відвернувся, зачинив багажник і почимчикував углиб двору.

З залізобетонної коробки, схожої на склад, назустріч йому вийшов Пакля, відчинивши двері з ДСП з побляклою фарбою, які теж, мабуть, замінили здані на брукт залізни. На грудях у Паклі висів автомат, а на обличчі, яке ще

Хтось іде на війну захищати країну, а хтось прагне набити кишені в будь-який спосіб, і найчастіше цей спосіб — насильство. А якщо схильність до насильства вроджена?

У головного героя роману «Щурячий ген» друг гине на Донбасі. У день похорону виявляється, що двох загиблих переплутали через опіки обличчя та привезли в нерідні міста. Тепер родинам доведеться ховати дітей двічі. Шокований, герой вирішує добровольцем піти на фронт, але там він зіткнеться не тільки з героїзмом, а з усіма гріхами, притаманними людям і за мирних часів: пристосуванством, здирництвом, зрадою. Як вижити, потрапивши в полон разом з колишнім побратимом, який готовий продати тебе ворогу? А головне, як не втратити людського обличчя?

Потужний, напружений і яскравий роман В'ячеслава Дударя «Щурячий ген» отримав перемогу на літературному конкурсі видавництва «КМ-Букс» у номінації «Література для дорослих».

ISBN 978-966-948-432-1

9 789669 484321